

Sygn. akt III Ca 2019/13

POSTANOWIENIE

Dnia 7 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Krystyna Hadryś

Sędziowie SSO Gabriela Sobczyk(spr.)

SSR(del.) Ewa Buczek-Fidyka

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 7 października 2014r.

sprawy z powództwa Z. S.

przeciwko U. S.

o uchylenie obowiązku alimentacyjnego

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie o kosztach postępowania odwoławczego zawarte w punkcie 2. wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 8 maja 2014 r., sygn. akt III Ca 2019/13

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że zasądzić od pozwanej na rzecz powoda kwotę 480zł (czterysta osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego;
2. oddalić zażalenie w pozostałej części;
3. zasądzić od powoda na rzecz pozwanej kwotę 22,80zł (dwadzieścia dwa złote osiemdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

SSR(del.) Ewa Buczek-Fidyka SSO Krystyna Hadryś SSO Gabriela Sobczyk

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem zawartym w punkcie 2 wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 8 maja 2014r. Sąd Okręgowy nie obciążył pozwanej kosztami postępowania odwoławczego. W wyroku tym uwzględniono apelację powoda, zmieniając zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego poprzez uchylenie obowiązku alimentacyjnego powoda wobec pozwanej dniem 30 kwietnia 2014r.

W uzasadnieniu Sąd wskazał, że w ocenie Sądu Okręgowego wobec pozwanej zaistniał wypadek szczególnie uzasadniony z uwagi na okoliczności sprawy oraz jej alimentacyjny charakter.

Zażalenie na to postanowienie wniósł powód, wnosząc o jego zmianę i obciążenie pozwanej kosztami postępowania odwoławczego w kwocie 780zł. Zarzucił temu postanowieniu naruszenie art. 102 kpc poprzez niewskazanie przez Sąd Okręgowy dokładnych przesłanek dla których w niniejszej sprawie zastosował ten przepis. Zdaniem skarżącego przepis art.102 kpc ma charakter wyjątkowy.

Zgodnie zaś z ogólnymi regułami strona przegrywająca winna zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Zasada ta stosowana jest niezależnie od rodzaju sprawy. Następnie skarżący zwrócił uwagę na okoliczności zaistniałe w niniejszej sprawie, wskazał, że pozwana posiadała co miesiąc dochód w wysokości 3900zł. zatem jej sytuacja materialna nie jest krytyczna. Jednocześnie wskazał, że w uzasadnieniu wyroku Sąd Okręgowy wskazał, że pozwana nie pozostaje w niedostatku. Podniósł też, że Sąd Okręgowy uchylił obowiązek alimentacyjny od dnia 30 kwietnia 2014r., bo przyjęcie innej daty doprowadziłoby do konieczności dokonania wzajemnych poważnych rozliczeń pomiędzy małżonkami. W ocenie skarżącego zatem brak niedostatku po stronie pozwanej istniał wcześniej, a poprzez nieobciążenie pozwanej kosztami jest ona nadmiernie chroniona przed jakimkolwiek obowiązkiem zwrotu powodowi środków pieniężnych w sytuacji, gdy powód musiał ponieść koszty tego postępowania, dowodząc słuszności swych racji.

Pozwana wniosła o oddalenie zażalenia i zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na częściowe uwzględnienie.

W istocie dla zastosowania art. 102 kpc konieczne jest zaistnienie szczególnych okoliczności w sprawie. Szczegółowość ta może obejmować zarówno kwestie dotyczące sytuacji materialnej stron, jak i okoliczności związanych z przebiegiem postępowania w sprawie. Rację ma skarżący, że skoro ustawodawca nie wyłączył spraw alimentacyjnych spośród spraw, w których istnieje obowiązek zwrotu kosztów postępowania pomiędzy stronami, to brak podstaw aby a priori w sprawach tego typu zakładać istnienie szczególnych okoliczności. Należy zatem tę ocenę odnosić do okoliczności konkretnej sprawy. Lakoniczność uzasadnienia w przedmiocie kosztów postępowania odwoławczego uniemożliwia podzielenie stanowiska Sądu wydającego zaskarżone postanowienie. Jak wynika z pozostałej części uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego oraz przebiegu postępowania w sprawie, pozwana znajduje się obecnie w dobrej sytuacji materialnej, uzyskała bowiem jednorazową spłatę od powoda jako byłego męża z majątku wspólnego (w wysokości ponad 49.000 zł) i z tego tytułu posiada oszczędności, nadto z tytułu spłaty otrzymuje od niego comiesięcznie kwotę 2000 zł. Oprócz tego posiada własny dochód w postaci emerytury wysokości ok. 1180zł. Pozwana nie ma nikogo na swoim utrzymaniu. Tym samym jej sytuacja materialna jest dobra i nie można w niej znaleźć uzasadnienia dla istnienia szczególnych okoliczności uzasadniających zwolnienie jej od obowiązku zwrotu kosztów postępowania odwoławczego stronie przeciwnej. W ocenie Sądu Okręgowego, szczególne okoliczności nie wynikają też z przebiegu i charakteru niniejszego postępowania. Sprawa niniejsza jest sprawą o uchylenie obowiązku alimentacyjnego pomiędzy byłymi małżonkami. Zatem jej rodzaj czy stosunki rodzinne pomiędzy stronami nie przemawiają za uznaniem zaistnienia w niej szczególnych okoliczności. Również sam bieg sprawy nie uzasadnia takiego uznania. Nadto wydanie wyroku uchylającego obowiązek alimentacyjny niejako „na bieżąco” także nie przemawia za zastosowaniem w sprawie art. 102 kpc.

W tych okolicznościach, uznając, że w niniejszej sprawie brak przesłanek do zastosowania art. 102 kpc Sąd Okręgowy uznał zasadność zastosowania w sprawie regulacji art. 98§1 i 3 kpc w zw. z art. 391§1kpc i art. 397§2kpc. Z tych powodów zażalenie uwzględniono w części, a to co do kwoty 480zł. Na wskazaną kwotę składa się zwrot opłaty od apelacji (420zł) oraz wynagrodzenie pełnomocnika w postępowaniu odwoławczym – w wysokości 60 zł - stosownie do §7 pkt 11 w zw. z §13 ust.1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2014r.poz.461).

Rozstrzygnięcie o zmianie zaskarżonego postanowienia oparto na art. 386§1kpc w zw. z art. 397§2kpc. Dalej idące zażalenie jako nieuzasadnione oddalono na podstawie art. 385kpc w zw. z art. 397§2kpc jako nie znajdującego podstaw w przywołanych przepisach oraz rozmiarze pracy pełnomocnika (art. 109§2kpc). O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 100 kpc w zw. z art. 397§2kpc w zw. z art. 391§2kpc. Wzięto pod uwagę, że zażalenie zostało uwzględnione w 62%, a wniosek o przyznanie kosztów postępowania zażaleniowego złożyła jedynie pozwana. Zatem powoda należało na jej rzecz obciążyć 38% kosztów poniesionych przez pozwana w związku z tym

postępowaniem, a to kwotą 22,80 zł (60 zł x 38%). Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika pozwanej w postępowaniu zażaleniowym ustalono na podstawie § 13 ust. 2 pkt 1 w zw. z § 7 ust. 4 w zw. z § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Z tych powodów orzeczono jak w sentencji.

SSR(del.) Ewa Buczek-Fidyka SSO Krystyna Hadryś SSO Gabriela Sobczyk